

OM BESKYTTELSE

Alexander Grüner, «Jeg, meg og mitt», tekstil
Galleri Format, Bergen
27. oktober – 20. november

Det handler om mennesker. Og det handler om ting. Det handler om eiere og deres eiendeler, om identitet og identifikasjon. Det handler om relasjoner og samhörighet, trygghet og beskyttelse. Alt dette når tekstilkunstneren Alexander Grüner stiller ut prosjektet *Jeg, meg og mitt* i Galleri Format i Bergen. Tematisk kan utstillingen betraktes som en videreføring av det han tidligere har arbeidet med. Både ved Triennalen i 2002 (der han vant Kunsthåndverksprisen) og ved debututstillingen *Eskapismer* i Galleri RAM tidligere i år, kommenterte han beskyttelsesbegrepet i vid forstand. Som kroppslig vern gjennom varmen i bekledning/pledd; og som eksistensielt ly. Med *Jeg, meg og mitt* går han et steg videre, og undersøker hvordan mennesker beskytter – og finner beskyttelse i – det som skaper, speiler og bekrefter deres liv. Som i kunstnerens eget tilfelle: hans elskede, hans bil og hans hund.

Utstillingen tar form av to installasjoner, hhv *Don Juan sitt* og *Doña Nina sitt*. Den første består av et vevet «biltrekk» – løst hengt opp som et bevegelig svøp i rommet –, en tunika for mennesker og et dekke for hunder. Samt et stort fotografi, som gjennom sitt motiv ikke bare bringer kropp og substans til de tomme hylstrene, men som også binder det hele sammen. Slik et fotballag i klubbtrøyer, et ektepar i grilldress eller en gammel dame med rutete trillebag og ditto regnbekledd puddel står for samhörighet og gjensidig tillit, slik henspiller fotografiet av Grüners mann, bil og hund til et sluttet *team*, uttrykt gjennom individuelt tilpasset, men felles formgitt vevnad.

Både *Don Juan sitt* og *Doña Nina sitt* bruker rommet på en utfordrende måte. I sistnevnte er de største tekstilene – et hestedekke og en poncho – hhv lagt pent utover gulvet og liksom tilfeldig slengt over en sokkel. Sammen med fire dokumenterende fotografier og en knaggreкке med de avbildede aktørenes hodeplagg, pannebånd og vest, er installasjonen ment å symbolisere gruppetilhørighet på tilsvarende vis som i *Don Juan sitt*.

Grüners tekstiler fungerer ikke bare svært godt i installasjonsøyemed. Også som håndverksmessig utsøkte arbeider og som visuelle og taktile nytelser har de stor egenverdi. Der tekstilet i *Don Juan sitt* uttrykker en form for spenst og vitalitet gjennom flosset rosarødt mot glatt og sylrig gulgrønt, utstråler *Doña Nina sitt* en harmonisk ro gjennom avdempede passasjer i grått, blått og lilla. Når det gjelder form, farger og utførelse er det tydelig at Grüner drar veksler på sin flerkulturelle bakgrunn. Med elementer hentet fra guatemaltekkisk, svensk og norsk tradisjon, skaper han et helt nytt uttrykk. Dette er et særegent, helhetlig og bunnsolid uttrykk som går utover mye av det vi tidligere har sett innenfor tekstilkunsten, og som i aller høyeste grad sikrer Grüner en plass i samtidskunsthåndverkernes fremste rekke.

Mai Lahn-Johannessen

Alexander Grüner: «Don Juan sitt», 2005.
Foto: Alexander Grüner.

Alexander Grüner: «Doña Nina sitt», 2005.
Foto: Alexander Grüner.

[Tilbake]

bt.no

©Bergens Tidende

Et spørsmål om beskyttelse

Når Alexander Grüner vever genser til en bil, kommenterer han våre anstrengelser for å hegne om alle våre tusen ting.

Bodil Garvik

Publisert: 28. okt. 2005, 06:00

Oppdatert: 28. okt. 2005, 08:49

- Det er jo meningsløst å lage genser til en bil, ler Alexander Grüner godmodig.

Siden det var litt vanskelig å få plass til den vinterantrukne bilen i galleri Format, må kjøretøyet nøye seg med å være utstilt som foto.

Det har vært litt av en jobb.

- Bare mønsteret tok det to dager å lage. Man kan ikke akkurat gå i butikken og kjøpe mønster til et bildeken heller, forklarer han, og forteller om hvordan han måtte veve tretti meter stoff til bilprosjektet.

Det tok en stund, for å si det sånn. Men det var langt fra bare et festlig påfunn fra tekstilkunstnerens side. *Beskyttelse* er stikkordet hans.

Gruppetilhørighet

- Dette handler om hvordan vi identifiserer oss med det vi eier. Tenk på hvor mye statusing vi skaffer oss gjennom livet - ting som gir oss gruppetilhørighet.

Alexander Grüner er halvt svensk, halvt fra Guatemala, nå bosatt på Nesodden med sin mann Jan Mostrøm som tusler rundt i bakgrunnen på Galleri Format og hjelper til med utstillingen - Grüners andre separatutstilling.

Kunstneren har hovedfag i tekstil fra Kunsthøgskolen i Oslo, og samme år vant han Kunsthåndverksprisen på Triennalen 2002 Tekstil-Fiber. Innkjøpt av kunstindustrimuseene både i Oslo og Bergen er han også.

«Vi tror det er viktig»

Han vegrer seg for å henge sine håndvevde objekter på veggen. Gulvet, derimot, og vevnader hengende i stenger fra taket - slik vil han ha det.

- Den der heter Don Juan, sier han mens vi betrakter installasjonen midt i rommet. - Det er fordi min mor kommer fra Guatemala, og «Don» blir litt sånn at man er herre over sine ting.

Igjen dette med tingene.

- Vi bruker så mye energi og kraft på å beskytte våre ting; vi tror det er så viktig. Men vi kan jo ikke ta dem med oss når vi dør.

Han forteller om en av foreldrene til en kompis i Sverige. Huset deres brant ned på null komma niks like etter at de var dratt på jobb.

Plutselig ingenting

- Pappaen ble helt knekt. Han sørget over alt han hadde mistet. Han følte at han hadde mistet sin identitet. Men moren, hun var sterk. Hun sa «ok - nå er det vekk» og aksepterte det.

- Hvordan vil du reagere hvis *du* mister alle dine ting?

- Jeg vet ikke. Tror ingen vet det på forhånd. Jeg håper jeg reagerer som moren. Men jeg tror man reagerer veldig rart i en sånn situasjon.

- Hvorfor er disse tingene våre så viktige for identiteten vår?

- Jeg tror vi er redde for å møte oss selv. Hvem er vi uten alt dette? Jeg tror det er skremmende for mange. Det forteller mye om vår utvikling som menneske - at jo mer du trenger, jo kortere er du kommet som menneske. Vi lever i et samfunn der idealet er å lykkes som individ, men jeg er ikke sikker på at det er løsningen. Jeg tror ikke vi blir lykkeligere av det.

Svenskehandel og indianere

Alexander Grüner kan fundere lenge over vår oppslukende jakt på ting.

- Svenskehandelen for eksempel, det sto i avisen at det blir rekord i nordmenns svenskehandel nå. Det viser hvor utilfredse vi er. Vi har så mye, men det er ikke nok. Det er litt rart - hvorfor jager vi så mye?

Materiell lykke er av ikke av flyktige slaget, mener han.

- Vi gjør hva som helst for å få tak i ting vi ønsker oss sterkt, som en ny mobil for eksempel. Så går det et halvt år, og så kommer det en ny modell. Våre drømmer er så kortvarige.

I millionbyen Guatemala City, der han bodde til han var atten, finner man den samme higen etter ting, ifølge Alexander Grüner.

Men ikke hos alle.

- Ikke så mye hos indianerne. De har fortsatt andre verdier. Hele deres tradisjon er basert på at det spirituelle har høyere verdi enn det materielle.

serviceParameter: print